

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 19.

13de mai 1900.

26de aarg.

Et møde paa liv og død.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstud. I pakker til en adresse paa over 5 eksemplarer leveres det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Alt vedkommende reaktioner af bladet sendes til Rev. D. P. Bangnes, Storm City, Iowa.

Penge og bestillinger samt alt, hvad der angaar ekspeditioner, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Bemærkninger til bibelhistorien, stykke 68.

Den ubarmhjertige medtjener.

“Forlad os vor skyld, som vi og forlader vore skyldnere.”

Vi beder vel nok saa ofte den 5te bøn. Har vi ogsaa lært at bede den ret? Peter trængte til undervisning i den, som vi kan se af hans spørgsmaal. Vi trænger nok alle til samme undervisning. Derfor bør vi give vel agt paa, hvad Herren lærer os i denne lignelse. Thi den forklarer for os den 5te bøn.

Rongen, som omtales, er ingen anden end Gud. Hvem er de tjenere, som han holder regnskab med? Det er os mennesker; alle maa vi aflægge regnskab for Gud. Et saadant regnskab holder Gud med os hver gang han trænger ind paa vor samvittighed med det spørgsmaal: hvor stor er din skyld til Gud? hvor megen synd har du gjort imod ham?

Hvordan det stod til med tjeneren i vor lignelse, det hører vi. Han var i bundløs gjæld. Han skyldte mere millioner. Han blev forfærdet over sin gjæld, og han blev forstrækket over den ulytte, som han havde ført over baade sig og sine kjære. Og dog kan han ikke have forstaaet, hvor stor gjælden var. Thi han tænkte, at dersom hans herre blot vilde være langmodig og give ham tid, saa skulde han endnu betale gjælden.

Heri ligner denne tjener mange mennesker, som ogsaa stoler paa, at hvis Gud vil være langmodig, saa skal de betale sin gjæld til Gud. Vi kan nok aldrig betale den.

Rongen forstod bedre end tjeneren, hvor bundløs gjælden var. Han yntedes over ham og eftergav ham gjælden. Rongen vidste, at dersom tjeneren skulde reddes fra at blive solgt med alt, hvad han havde, maatte naade gaa for ret; og han tilgav ham den hele gjæld.

Heri har vi et billede paa Guds barmhjertighed og naade mod os syndere. For Kristi

skyld forlader Gud os al vor synd. Saadan forlæbelse fik vi i daaben. Evangeliet om Jesus kommer til os med den samme naade og forlæbelse. Naar vi gaar til alters, forlader Gud os al vor gjæld.

Da nu tjeneren havde faaet al sin gjæld udflettet, gik han hen og traf en, som var i gjæld til ham. Det, som nu fortælles om ham, er sørgeligt at høre. Vi synes vist alle, at han var et meget utatnemmeligt og stegt menneske. Og det var han ganske vist. Han burde jo have sagt til sin skyldner: “Den lille sum, du skylder mig er jo ingenting at tale om. Jeg har faaet min bundløse gjæld eftergivet; skulde jeg da ikke med glæde eftergive dig den ringe gjæld, som du staar i til mig? Desuden er det jo igrunden ikke mig det tilkommer, som du skylder, men min konge, og han har allerede eftergivet hele gjælden. Derfor, ligesom han har tilgivet mig, saa tilgiver og jeg dig.”

Men saaledes talte han ikke. Hvorledes kunde han faa sig til at tale og handle saa stegt og ubarmhjertig, som han gjorde, efter al den godhed, som var bleven bevidt mod ham? Jo, han havde ikke forstaaet sin egen gjælds storhed. Derfor havde han heller ikke forstaaet hvilken stor naade, hans konge havde vist ham. Derfor havde han heller ikke lært at tilgive.

Men ligedan er det ogsaa med alle de mennesker, som af Gud har faaet forlæbelse for sine synder, i daaben, i evangeliet, i Nadveren, men som ikke har lært at forlade sine medmennesker deres synder. De har ikke lært ret at forstaa sin egen synd, hvor stor den er. Derfor har de heller ikke lært at forstaa, hvor stor en naade det er af Gud, at han for intet tilgiver dem deres synd.

Derfor har de heller ikke faaet et forsonligt hjerte mod sine medmennesker.

Hvordan gik det denne tjener? Da kongen fik høre om hans haardhed mod medtjeneren, talte han ham for sig. Og da fik han lide for sin ubarmhjertighed.

Saa vil det gaa alle dem, som er ubarmhjertige. “Forlader, saa skal eder forlades”, siger Jesus. Forlad os vor skyld, som vi og forlader vore skyldnere. Vi maa være villige til at tilgive andre, dersom vi skal faa forlæbelse af Gud. Vistnok maa Gud først forlade os; men dersom vi af hjertet erkjender, hvor stor en naade det er; hvor stor en gjæld, der er os eftergiben, — og hvor aldeles umuligt det vilde være for os at blive frelst, dersom ikke Gud

tilgav os, saa vil det give os et kjærligt hjerte mod bore medmennesker. Vi vil ikke hevne os. Vi vil ikke høre nag til nogen. Vi vil glemme og tilgive. Gjør vi ikke det; saa har vi heller ikke modtaget forlæbelsen af Gud. Og om vi har, saa mister vi den igjen ved at vise ufjærlighed mod næsten. Derfor, lad os se vel til, at vi beder den 5te bøn rettelig. Thi hvad beder den sin Gud om, som beder den 5te bøn uden at ville tilgive sine medmennesker deres synder? Han beder Gud om, at han heller ikke skal tilgive ham hans synd. Han siger: Gud, gjør du mod mig, som jeg gjør mod min næste. Og da vil det gaa ham, som det gif tjeneren i vor lignelse. Han blev kastet i Fængsel — og blev der, indtil han betalte alt det, han var skyldig.

Jungen kan dø salig, som dør med et uforsønt hjerte.

Herre, lær os at tilgive andre, ligesom du tilgiver os.

B. C. v. Hoffens barnehistorier.

Store planer.

(Slutning.)

Da de næste gang hentede jord, kom Sven paa den tanke, at den nye taste, farmor havde foræret ham til hans lommetørklæder, passede udmærket til at bære jord i. At mama og farmor kunde have en anden mening om sagen, faldt ham ikke ind.

De fortsatte afortrødent sit arbejde, og det varede ikke længe, før jordhaugen var vokset saa bethdelig, at Sven mente, han kunde begynde plantningen. Og saa dette arbejde blev udført uden andre redskaber end hænderne, og den lille søde have var alt tilklappet og paa det nærmeste færdig, da børnene fik høre mamas stemme i stuen og et raab af forbauselse og forførbelse.

"Vi er her, mama!" raabte Sven glad, og begge børnene styndte sig hen i døren, fuldkommen ubekymrede om den mulbe og sølede tilstand, som baade de selv og deres klæder befandt sig i.

"Hvad har I gjort?" spurgte moderen næsten fortvilet ved synet af sine stidne børn og sit fine gulbteppe, som var tilføjet af mulb.

"Vi har været snille, mama, og vi har havt det saa fornøieligt", sagde Sven, som nu dog

begyndte at ane, at den fornøielige leg kanske alligevel havde sine fyggesider.

"Vi har en have, mama", berettede Julie; "først var det en haug, og saa blev det en have, og nu er det færdigt."

Sven var bleven lidt forstrækket, men Julie lod sig aldeles ikke forstyrre i sin stolte glæde over haven, og hun blev ikke lidet forbausset, da hun tilslut stjønte, at mama ikke var glad.

Tante kom ogsaa ind i stuen og fik se, hvad der var hændt. Uagtet moderen var næsten grædefærdig over al den forstyrrelse, habearbeidet havde volbt, kunde hun dog ikke lade være at smile, da hun vendte sig til tante og sagde:

"Jo, det er rigtig en nydelig udbikling, dette her!"

Men tante havde ikke et ord til svar. Hun vendte sig hurtig om og gif ind i kabinettet igjen, og der blev hun en lang stund.

Der blev røre i hele huset; der blev feiet, og der blev børstet, og der blev tørret med haandbuge, forat sporene af ulukken saavidt muligt kunde udslætes, før papa kom hjem til middag.

Mama vilde, at han skulde slippe for at blive ligesaa lei, som hun selv var. Det kunde alligevel blive haardt nok for ham at høre, hvad der var hændt.

Det var først og fremst gulbteppet, alle stræbede med. Børnene stod temmelig upaaagtede og saa paa. Sven fik god tid til at overbetie sagen, og følgen af disse hans stille betragtninger blev, at han kom hen og trak sin mor i tjoen.

"Mama, hvad bliver det?" spurgte han; "faar jeg ris, eller skal jeg staa i stammekrogen?"

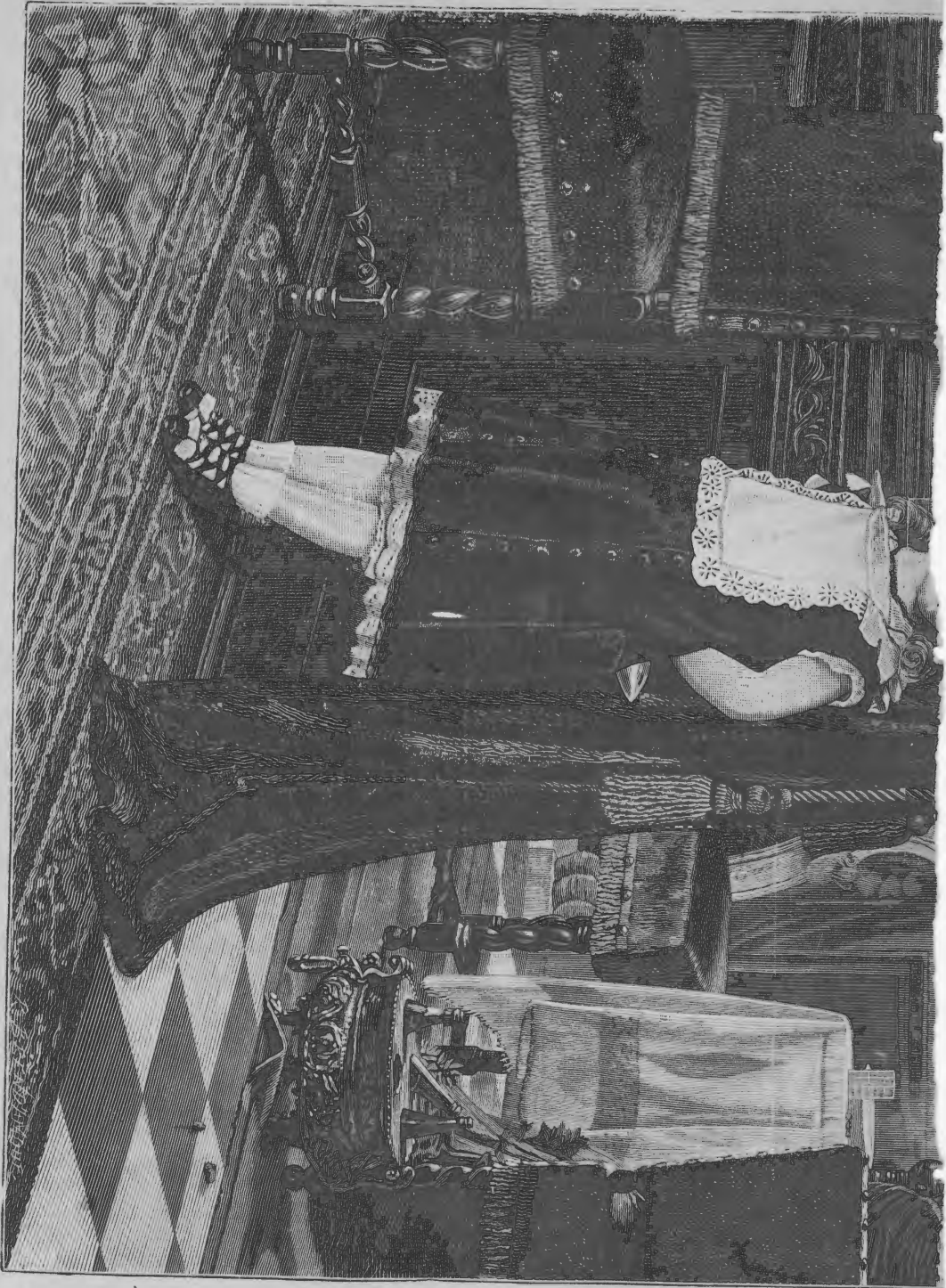
"Nei, det er mig, som skal staa i stammekrogen", sagde tante, som i det samme kom ud fra kabinettet og havde hørt, hvad Sven sagde. "Det er mig, som har mest skyld i, hvad der er hændt; først har jeg vaakt sansen for have dyrkning, og dernæst var det min feil, at børnene kom paa egen haand."

"Vi kan staa i her sin stammekrog", raabte Sven, der øiensynlig blev oplivet af denne tanke og dog følte sig altfor trussen i sin samvittighed til at ville frasige sig al delagtighed i straffen. "Tante kan staa paa denne side af kaffelobnen og jeg paa den anden."

Tante kunde ikke lade være at smile, da hun hørte dette forslag, men det syntes mama ikke om.

"Straf er ikke at spørge med", sagde hun

Journal

alvorlig. "Men denne gang har børnene handlet mere af tåneløshed og uforstand end af ulyhighed og skal derfor slippe baade ris og stammekrog."

"End tante da?" spurgte Sven.

"Tante har alt faaet stribs", sagde hun selv, og hun maatte vel vide det bedre end nogen anden, uagtet Sven ikke kunde begribe, hvad tid det var steet.

Et skuffet haab.

Elses forældre eiede en liden havestump, indbeflemt mellem nogle rødmalede udhushygninger. Det var jo ikke noget stort jordegods, men en have var det nu alligevel, hvor der voksede baade syrener og jasminer, bild og persille, brune bønner og sukkererter, to gamle stikkelsbærbuske og et kirsebærtræ.

Det var en vakker vaardag; stikkelsbærbuskene var grønne, og kirsebærtræet stod i fuld blomstring. Syrenerne var vel ikke komne sig rigtig til at springe ud endnu, og jasminbusten var ikke paa langt nær færdig med sin sommerdragt, men vakert var det ialfald; det havde regnet om formiddagen, endnu dryppebe det saa smaat fra tagrenderne, og vandperlerne glitrede i de spæde stikkelsbærblade. Solen skinnebe saa varmt og deilig, bier og humler summede idrig om blandt kirsebærtræets blomster og kom under sit flittige arbejde med at samle honning undertiden til at løsne de smaa, hvide blomsterblade, der dalede som lette snefnug ned paa den sorte muld i den nygravede have. Læt ved syrebussen stod en liden grønmalet bænk. Det var, hvad Else kaldte "vor løvsal". Ja, det forstaaer sig, det navn havde hun ikke selv fundet paa; forældrene syntes ogsaa, det var en løvsal, men de hverken talte saa meget om det eller tænkte saa ofte paa denne herlighed som Else. For hende var det et glanspunkt i livet, et tilflugtssted, hvor hun kunde være uforstyrret og "lege eventyr", som hun kaldte det, naar hun overgav sig til sine barnslige fantasier og befolkede den lille havestump med prinser og prinsesser, jætter og trolde, en hel eventyrverden, hvor hun selv var midtpunktet.

Om vinteren var dette paradis stengt for hende; da maatte hun holde sig inden døre med sit legetøj i den mørke taffelovnstrog eller under moderens store arbejdsbord, omgiben af stumper og lapper og tre, fire par kvindesødder. Moderen sjebe nemlig for folk og havde elever, som sad rundt bordet og sjebe.

Saa særdeles hyggeligt kunde der vel ikke være under bordet; denne legeplads var unegtelig saare ubekvem; men endda kunde det hændes, at Else sad der i lange stunder, saa taus og stille som en liden mus. Hun havde sin dukke med; dukken fulgte hende altid.

"Hvor det barn morer sig med dukker", sagde de voksne; men naar Else sad under bordet, legte hun ikke med sin dukke. Hun sad og hørte paa elevernes prat, og meget fik hun høre, som hverken var klogt eller pent sagt, men det forstod hun ikke, det brød hun sig ikke om. Det var historier, hun vilde høre, og det hændte ogsaa, at hun fik stumper af teaterstykker og romaner, som de unge piger fortalte hinanden, naar moderen tog imod kunder inde i stuen eller var ude i byen for at gjøre indkjøb.

Der blev et underligt virvar i hendes lille hoved. Rigtig kunde hun ikke huske alt det, hun hørte, men meget blev hængende igjen og drøges med ind i hendes eventyrlege, og mellem prinserne og prinsesserne, trolbene og jætterne smøg ogsaa sturagtige greber og grevinder, æbleingeniører og ulykkelige gubernanter.

Moderen havde liden tid til at beskæftige sig med Else; hun var stadig opslbt af arbejde og næringsforger, og naar hun af og til havde et pusterum, var hun træt og alvorlig; men hun holdt nok af sin lille pige, og ængstelig og forsigtig var hun ogsaa. Derfor vilde hun have hende om sig saa meget som muligt, og dette gjorde, at Else hverst sjelden fik være sammen med andre børn, og at hendes skolegang blev udsat.

Faderen tog livet lettere, — altfor let, men det forstod ikke Else; hun syntes bare, at han var saa fornøielig, naar han fortalte historier og tegnede "mænd" for hende, eller naar hun fik staa og se paa, mens han malte virkelige malerier. Det kunde han gjøre, — for han var malersvend. Midt over sofaen i den "fine" stue, hvor moderen tog imod kunderne, hang hans fornemste arbejde i denne retning. Det var en kvindesfigur med meget faa klæder paa. Hun skulde forestille den græste stjernheds-gudinde, sagde maleren. Skjøn var hun just ikke, men tyk og fed var hun, og godt havde hun det, der hun laa paa en grøn eng, hvis græs var glat og mægt som et sad frisk spinat, mens hun selv tog sig ud som et eg i spinaten.

Men nu vil vi vende tilbage til løvsalen, hvor Else sad paa den lille grønmalte bænk med dukken paa armen. Det var den første vakre dag i lang tid og den første vaardag, hun

rigtig for alvor kunde være ude og lege. Hun var lykkelig, overbættets lykkelig. Hun opgav snart legen; hun saa sig bare om paa de i solen blinkende vanddraaber, som faldt ned fra tagrenden, paa den klare, blaa himmel med de smaa, blændende hvide stjerner, paa kirsebærtræet, paa de hvulvende sprenknopper, og hun lyttede til fuglenes kvadder, insekternes summen og den dæmpede larm fra den trable by. (Forts.)

At læse.

Der var engang en liden gut, som hedte Torolv; han var fem aar gammel. Hver kveld krøb han op paa fanget til sin mor og sagde: "Mama, fortæl mig en historie!" Og hans mor fortalte ham mange historier. Først fortalte hun fra bibelhistorien. Hun fortalte om Adam og Eva, om Abraham, Isak og Jakob. "Kjendte du Adam, mama?" spurgte Torolv. "Nei", sagde hans mor. "Hvorfor ikke, mama?" "Fordi han levede for mange, mange hundreb aar siden", sagde mama. "Men hvordan kan du vide det da?" spurgte gutten. "Jeg har læst det", sagde mama.

En anden dag fortalte hans mor ham lidt om Norge og om de konger, som havde været der i landet. Hun sagde, at der var en, som hedte Harald Haarfaagre, og en, som hedte Olaf den hellige, og saa var der en sjømand, som hed Torstenskjold. Det var den bedste sjømanden de havde haft. "Har du snakket med Torstenskjold?" sagde Torolv. "Nei", sagde hans mama; "Torstenskjold døde næsten halvandet hundreb aar siden, før jeg blev født." "Hvordan kan du vide det da?" spurgte gutten. "Jeg har læst det", sagde moderen.

Engang sad Torolv paa fanget hos sin mor og spiste nødder. Da fortalte hun ham, at der var lande, hvor solen var saa varm, at der var nødder saa store som et barnehoved. De kaldtes kofosnødder, og der var melk inde i dem. "Har du været i de landene?" sagde gutten. "De ligger saa langt borte", sagde mama. "Hvordan kan du vide det da?" spurgte han. "Jeg har læst det, Torolv."

Saa var det en dag, at mama var ude, og Torolv kjebed sig, mest fordi han ingen historier havde. Da kom han til at tænke paa, at alle historierne stod jo i bøgerne. Det var bedst, han saa, om han kunde finde nogen af dem. Saa tog han en stor bog, som laa paa bordet, og lukkede den op; men han saa ikke andet end

sorte streger paa hvidt papir. Da slog han bogen igjen og lukkede den op paa et andet sted. Men der var ogsaa bare hvidt papir og smaa sorte streger. Han stjænte fletingen ting. Saa lagde han den store bogen hen paa bordet igjen og kjebed sig og sovned, mens han ventede paa sin mama. Men da han hørte, at hun kom, vaagnede han og løb hen til hende. Han pegte paa bogen. "Mama, hvad skal jeg gjøre for at finde de historierne, som staar i bøgerne?" "Du skal lære at læse, min gut!" sagde hans mama.

Saubukken og grisen.

Med krøl paa halen og næsevis for over tunet en liden gris; mens saubukken laa og thagede sit hør; den vilde sig paa hans næse klø. Den skubbede sig op, den skubbede sig ned, da blev den gamle saubukken vred. Først reiste han sig og nyste en gang, saa gik han tilbage og gjorde et sprang, stangede for enden den vesle grisen, og langt over tunet svat næsevisen. Men bukken ropte: "Nu kan du lære at holde de gamle folk i ære."

En forstander for en søndagsskole stod en dag ved sit vindu. Han saa to smaa-piger fra skolen gaa forbi. De havde netop haft en strid med en af sine kamerater. Den ene sagde til den anden i en hidsig tone: "Sara, var jeg i dit sted, vilde jeg aldrig tale til hende mere. Jeg skal være vred paa hende hele mit liv."

Læreren lyttede med spændt opmærksomhed efter, hvad Sara vilde svare paa det, og følte sig lettet, da denne svarede: "Nei, Louise, saa skal vi ikke gjøre; vi bør ligne Jesus. Jeg vil glemme og tilgive, saa snart jeg kan, og saa hende til at holde af mig. Det vilde ogsaa Jesus have gjort."

Alt er skabt af dig, o Gud,
af din magt og paa dit bud:
luft og lys og fjø og land,
dyr i skog og fisk ved strand,
græs paa mark og frugt paa træ,
sol og sæd og regn og sne.
Alt, som findes, stort og smaat,
har du skabt og skabt det godt.

Paasken er kommen!

Paasken er kommen! Lovsange lyder i Herrens menighed verden rundt. Og vor Herre og Frelser glæder sig ved at høre hallelujaraabet stige op mod himmelen. Han vil ogsaa saa gerne høre barnestemmer istemme jubel og takkesangen; ogsaa din stemme vil han gerne høre.

Saa fyng af hjertet din paastesalme til hans pris, og fold dine hænder og tak ham for det store, som han har gjort for os.

Du forstaar kanske endnu blot lidet det store, som stede paastemorgen. Du har endnu ikke lært døden at kende med dens forfærdelige alvor og har kun en svag, dunkel tanke om, hvad det vil sige at vor Frelser har seiret over den grumme død, og at hans børn her paa jorden kan juble: „Jesus vandt og jeg har vundet.“ Men jo ældre du blir, vil du stadig mere og mere komme til at sande, hvorledes døden er „rædslernes tonge“, som bringer saa megen sorg og saa mange taarer paa jorden, og hvorledes menneskehjertet sukker efter lys i dette mørke, trøst i denne sorg. Og den livets fyrste, som paastemorgen stod frem af graven, har vundet seier over hin rædslernes tonge.

Rebningmanden er opstanden
er opstanden i morgengru!

Selvbe græder, himlen sig glæder
ved lovsang ny.
Rebningmanden er opstanden
er opstanden i morgengru.

Ja, lovet være Gud og vor Herres Jesu Kristi fader, som efter sin store barmhertighed har gjenfødt os til et levende haab ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde.

Opl. paa bogstavgaaden i nr. 17.

Bergen.

Bogstavgaader.

I.

7 6 5 6 3 4 5 var en fattig mand. 9 8 7 et næringsmiddel. 2 5 8 9 et dyr. 1 4 7 en høltid. 7 6 3 5 et guttenavn. 7 8 6 et pigenavn. 7 4 3 et blæseinstrument. 6 7 5 en ø. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 en by, hvis navn du kender godt.

II;

4 2 6 en russisk elv. 5 6 6 5 et pigenavn. 1 5 6 og 1 2 6 og 2 4 er tre guttenavne. 4 5 6 en af Israels stammer. 6 5 3 maa du ikke være 1 2 3 4 5 6 er et 2 3 4, men ellers godt kjendt fra bibelhistorien

Billedgaade.

R G R E T 9 N

U $\frac{1}{2} + \frac{1}{2}$ D S dat dat

S T E

E